

**Adwokat
Robert Płuciennik**

**Kancelaria Adwokacka
90-513 Łódź ul. Andrzeja Struga 26
Budynek A, IV Piętro**

Łódź, dnia 15 marca 2022 r.

**TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY
Rzeczypospolitej Polskiej**

Al. Szucha 12a,
00-918 Warszawa

Wnoszący skargę:
R F

Reprezentowana z wyboru przez
Adwokata Roberta Płuciennika
Kancelaria Adwokacka
w Łodzi,
90-513, ul. A. Struga 26, Budynek A, IV
Piętro
Wpisany na listę adwokatów uchwałą Okręgowej
Rady Adwokackiej w Łodzi z dnia 22.12.2009 roku
nr wpisu 693

*Data zakończenia postępowania w przedmiocie
stwierdzenia właściwego sądu cywilnego
12.2021 r*

*Sygn. akt
Sądu Okręgowego w Ł.
dorzeczony pełnomocnikowi w dniu 17.12.2021 r.
skarga wolna od opłat*

SKARGA KONSTYTUCYJNA

Jako pełnomocnik skarżących, pełnomocnictwo w załączeniu, na podstawie art. 53 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym

1. Zaskarżam przepis art. 394² ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego w brzmieniu ustalonym Dz.U z 2019 r. poz. 1469 obowiązujący od dnia 7 listopada 2019 roku w zakresie w jakim nie przewiduje on możliwości zaskarżenia zażaleniem postanowienia o zawieszeniu postępowania wydanego przez Sąd drugiej instancji.
2. w/w przepisowi naruszenie praw i wolności:
 - a) do wynikającego z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej prawa obywatel do państwa sprawiedliwego poprzez naruszenie zasady demokratycznego państwa prawa rozumianej jako wymóg prawidłowej legislacji i naruszenie tego wymogu poprzez sformułowanie

przepisu w sposób, który niesprawiedliwie wyłącza możliwość weryfikacji postanowień wydawanych przez Sąd drugiej instancji w przedmiocie zawieszenia postępowania toczącego się przed tym Sądem bez uzasadnienia.

w związku z

- b) Zasadą prawa do sądu wyrażoną w art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości poprzez ukształtowanie postępowania cywilnego toczącego się przed Sądem drugiej instancji w taki sposób, który uniemożliwia obywatelowi będącego stroną postępowania weryfikacji w drodze instancyjnej postanowień o zawieszeniu postępowania oraz nie pozwala poznać przyczyn, którymi kierują się Sądy zawieszając postępowanie a to na skutek zwolnienia Sądów drugiej instancji z obowiązku sporządzania uzasadnień.

Oraz

- c) Zasadą dwuinstancyjności wyrażaną w art. 176 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej poprzez ukształtowanie procedury cywilnej w taki sposób że pozbawia ona obywatel prawa do weryfikacji w toku instancji i to nawet w formie tzw. zażalenia poziomego - postanowienia o zawieszeniu postępowania w sytuacji gdy postanowienie takie wydaje Sąd II instancji.
3. W związku z powyższym wnoszę, aby Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją RP zaskarżonego niniejszą skargą przepisu normatywnego w zakresie, o którym mowa w pkt. 1 skargi tj. **w zakresie, w jakim nie przewiduje możliwości zaskarżenia zażaleniem postanowienia Sądu drugiej instancji o zwieszeniu postępowania.**
4. Wskazuję, jako datę doręczenia orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie stwierdzenia właściwości sądu datę 17.12.2021 roku udokumentowaną potwierdzeniem z danych elektronicznych Portalu informacyjnego Sądów Apelacji (EPOK).
5. Informuję, że od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. sygn. akt. nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia albowiem środki te nie przysługują.
6. skarżący wnosi na podstawie art. 80 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym o nieujawnianie jego danych osobowych w opublikowanym postanowieniu, o którym mowa w art. 61 ust. 4 ustawy w przypadku jego wydania.
7. Na podstawie art. 54 i 55 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym wnoszę o określenie wysokości kosztów i orzeczenie o zwrocie tych kosztów na rzecz skarżącego.
8. Na podstawie art. 53 ust. 2 ustawy o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym załączam
- a) Postanowienie ostateczne Sądu Okręgowego w Ł. wydane w dniu grudnia 2021 roku w sprawie i doręczone w dniu 17 grudnia 2021 roku przez PI Sądów Apelacji

- b) Poprzedzający to postanowienie wniosek skarżącej o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z dnia 11.2021 r w przedmiocie odrzucenia wniosku o uzasadnienie postanowienia z dnia 10.2021 roku sygn. akt. o zawieszeniu postępowania wraz kopią potwierdzenia nadania.
- c) Postanowienie z dnia 11.2021 r w przedmiocie odrzucenia wniosku o uzasadnienie postanowienia z dnia 10.2021 roku sygn. akt. o zawieszeniu postępowania.
- d) Poprzedzający to postanowienie wniosek skarżącej o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z dnia 10.2021 r sygn. akt. o zawieszeniu postępowania wraz kopią potwierdzenia nadania.
- e) Postanowienie z dnia 10.2021 roku w sprawie w przedmiocie zawieszenia postępowania z uwagi na śmierć Wnioskodawcy.

PRZEDSTAWIENIE STANU FAKTYCZNEGO I UZASADNIENIE ZARZUTÓW NIEZGODNOŚCI Z KONSTYTUCJĄ

Stan faktyczny

Stan faktyczny wynika z tzw. postępowania wpadkowego związanego z zawieszeniem postępowania w sprawie o zasiedzenie przez Sąd drugiej instancji. Skarżąca wniosła do Sadu Okręgowego apelację w sprawie zakończonej przez Sąd Rejonowy w Ł. nieprawomocnym postępowaniem. W postępowaniu tym była Uczestniczką. Wnioskodawca S. F. zmarł po wniesieniu apelacji przez skarżącą tj. w toku toczącego się postępowania przez Sądem drugiej instancji. Po uzyskaniu wiedzy o tym fakcie Sąd Okręgowy w Ł. w postępowaniu w dniu października 2021 roku zawiesił postępowanie ze skutkiem od dnia śmierci Wnioskodawcy tj. od lipca 2021 roku. Postanowienie to zostało doręczone poprzez zamieszczenie i odczytanie w Portalu Informacyjnym Sądów Apelacji w dniu 11.2021 roku godz. 15:54:15. Z uwagi na fakt, że pełnomocnik skarżącej nie zgadzał się z zapadłym postanowieniem, albowiem uważał, że Sąd II instancji nie powinien był zawieszać postępowania tylko z uwagi na treść art. 510§2 k.p.c. i art. 609§2 k.p.c. stosowanych odpowiednio poprzez art. 391 k.p.c. w zw. z art. 13 §2 k.p.c. procedować dalej w sprawie o zasiedzenie, to w dniu 11.2021 roku złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu postanowienia wraz z uzasadnieniem. Termin na złożenie wniosku został oczywiście dochowany.

W związku z wnioskiem Sąd Okręgowy w Ł. wydał w dniu listopada 2021 roku postanowienie o odrzuceniu wniosku. Doręczenie tego postanowienia nastąpiło w dniu 11.2021 roku godz. 12:59:15. W związku z powyższym pełnomocnik wniosł o uzasadnienie również i tego postanowienia i doręczenie go wraz z uzasadnieniem w dniu grudnia 2021 roku w celu wyczerpania drogi instancji i otworzenia drogi do skargi konstytucyjnej, co również znalazło odzwierciedlenie w treści wniosku.

Następnie Sąd Okręgowy w dniu grudnia 2021 roku wydał postanowienie o odrzuceniu i tego wniosku, które zostało doręczone przez Portal Informacyjny Sądów Apelacji w dniu 12.2021 godz. 16:33:44. Było to już po otworzeniu w grudniu 2021 roku nowej funkcjonalności w portalach informacyjnych, która pozwalała potwierdzać doręczenie poprzez tzw. EPOK czyli elektroniczne potwierdzenie odbioru korespondencji. Przed grudniem 2021 roku i uruchomieniem

tej funkcjonalności liczyła się data odnotowana w systemie pierwszego otwarcia dokumentu. Nie była ona niczym potwierdzana a jedynie odnotowywana przez sam system.

Istotą skargi jest to, że zawieszanie postępowań przez Sądu II instancji jest w obecnym stanie prawnym sferą, która nie poddaje się weryfikacji w żaden sposób. Postanowienie takie jest niezaskarżalne i przez to nie weryfikowalne, jak również dodatkowo uczestnik postępowania, który nie zgadzając się z treścią postanowienia o zawieszeniu nie ma nawet możliwości poznania przyczyn dla których Sąd dokonuje zawieszenia postępowania, gdyż Sądy są zwolnione z obowiązku sporządzania uzasadnień o postanowieniach niezaskarżalnych z mocy art. 357 §2¹ k.p.c.. W efekcie prowadzi to do zupełnej dowolności w zakresie takich decyzji Sądów drugiej instancji.

Uzasadnienie niezgodności

Powołana norma ustawy z dnia 17 listopada 1964 roku Kodeks postępowania cywilnego w brzmieniu ustalonym Dz.U z 2019 r. poz. 1469 obowiązującym od dnia 7 listopada 2019 roku jest niezgodna z Konstytucją i wskazanymi w petitum skargi wzorcami. Przepis ten narusza bowiem prawo do sądu rozumiane jako osobiste publiczne prawo podmiotowe oraz jako podstawowy środek ochrony konstytucyjnych wolności i praw w zakresie w jakim to prawo zobowiązuje ustawodawcę do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości. Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że „w państwie prawnym prawo do sądu nie może być rozumiane jedynie formalnie jako dostępność drogi sądowej w ogóle, lecz i materialnie, jako **możliwość prawnie skutecznej ochrony praw na drodze sądowej**” (W. 14/94, OTK w 1995 r., cz. I, s. 219)” (TK SK 12/99) Skuteczna ochrona praw na drodze sądowej nie może dawać Sądom narzędzi, które nie podlegają weryfikacji, tak jak to uczyniła zaskarżona norma poprzez sformułowanie przepisu w sposób, który niesprawiedliwie wyłącza możliwość weryfikacji postanowień wydawanych przez Sąd drugiej instancji w przedmiocie zawieszenia postępowania toczącego się przed tym Sądem i to bez uzasadnienia. Tym bardziej, że przecież możliwość takiej weryfikacji jest oczywista w sytuacji wydawania postanowienia o zawieszeniu przez Sąd I instancji, które jest zaskarżalne na mocy art. 394 §1 k.p.c. i to nawet nie w formie tzw. zażalenia poziomowego tylko w formie zażalenia do Sądu II instancji tj. na zasadzie tzw. względnej dewolutywności. Skoro zatem ustawodawca postanowił, że Sąd I instancji dokonujący zawieszenia postępowania może być weryfikowany przez Sąd II instancji, to nie jest zrozumiałe o ile nie dochodzi do naruszeń wzorca konstytucyjnego- dlaczego ustawodawca nie przewidział po nowelizacji przepisów, ażeby postanowienia o zawieszeniu wydawana przez Sądy II instancji nie podlegały żadnej weryfikacji nawet zażaleniem do innego składu Sąd II instancji. Doniosłość bowiem sytuacji zawieszenia postanowienia czy to na etapie postępowania przed Sądem I, czy też II instancji jest podobna. Dla sprawiedliwego rozpoznania sprawy kluczowe jest prawo do jej rozpoznania przez Sąd. Można w tym momencie właściwie postawić kropkę albowiem sytuacje zawieszenia postępowania są wyjątkowe i korzystanie z mechanizmu czasowego wstrzymania rozpoznania sprawy z natury musi mieć charakter wyjątku od reguł wynikających z ekonomiki procesowej tj. dążenia Sądu do rozpoznania sprawy w jak najkrótszym terminie bez szkody dla takiego postępowania. Skoro zatem instytucja zawieszenia postępowania jest instytucją wyjątkową i stosowaną w ściśle określonych sytuacjach przewidzianych przez prawo to stosowanie jej nie może na żadnym etapie procesu cywilnego być dowolne. Tymczasem w obecnym stanie prawnym procedura cywilna jest tak ukształtowana, że gdyby wszystkie Sądy II instancji podjęły decyzję o zawieszeniu wszystkich spraw dwuinstancyjnych, to żaden obywatel Rzeczypospolitej Polskiej nie miałby żadnych środków prawnych a już na pewno zwyczajnych ażeby we własnej sprawie móc takiemu obrotowi sprawy przeciwdziałać. Taki stan rzeczy świadczy o głębokiej niedoskonałości systemu ochrony prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej sprzecznej z zarówno z konstytucyjnym porządkiem prawnym Rzeczypospolitej Polskiej jak i z międzynarodowymi normami praw człowieka.

Zdaniem skarżącej, niekonstytucyjność zaskarżonego przepisu przejawia się w tym, że pozbawia oczywistego by się zdawało prawa uczestnika postępowania do weryfikacji na drodze instancyjnej decyzji Sądu II instancji o zawieszeniu postępowania, która jako decyzja wyjątkowa musi być oparta na ścisłych przesłankach określonych przepisami procedury cywilnej. Wyjątkowość tej decyzji wynika z jej skutku tj. czasowego wstrzymania biegu postępowania cywilnego. W istocie zaskarżony przepis stwarza obywatelowi dodatkową przeszkodę dla rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie a dla Sadu II instancji możliwość wydawania decyzji procesowych o charakterze nieweryfikowalnym w drodze dwuinstancyjnej procedury, która akurat w tym zakresie powinna być zachowana. Brak takiej procedury jest nadużyciem konstytucyjnym polegającym na zbyt ścisłym brzmieniu przepisu art. 78 Konstytucji, który mówi tylko o decyzjach Sądów I instancji. Skarżąca podnosi, że prawo do złożenia zażalenia na postanowienie Sądu II instancji o zawieszeniu postępowania nie może być przywilejem obywatela ale powinno być jego prawem konstytucyjnym wywiedzionym po pierwsze ze wskazanych wzorców konstytucyjnych a po drugie z doniosłości materii i prawnej jaką jest instytucja czasowego wstrzymania rozpoznania sprawy cywilnej.

Skutkiem zatem zaskarżonego przepisu (wprowadzenia go do obrotu prawnego z dniem 7 listopada 2019 roku) jest, ograniczenie prawa do sądu w tym zakresie wskazanym w petitum poprzez ukształtowanie przepisu w sposób niezgodny z zasadą prawidłowej legislacji i sprawiedliwości społecznej albowiem sprzeczny z zasadami wynikającymi z prawa do rzetelnego procesu oraz prawa do tzw. dwuinstancyjności.

W związku z powyższym wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo szczególne,
- 2) 4 kopie skargi konstytucyjnej wraz z załącznikami,
- 3) dokumenty wymienione w pkt. 8

Robert Pluciennik
ADWOKAT